Auli Juntumaa
LT, Naistentautien ja synnytysten erikoislääkäri
Tampere
SELYn hallituksen puheenjohtaja

Uuden kynnyksellä vanhoin ongelmin

Terveydenhuollon historiallinen uudistus on käsillä. Toimintaa käynnistetään kuitenkin niukkuutta jakaen. Resurssit uhkaavat jäädä tarvetta vastaamattomiksi jo ennen kuin valmistelu on ehtinyt loppukaarteeseen. Haasteita riittää tästä tulevaisuuteen.

SELYn ensisijaisin tehtävä – erikoislääkärien edunvalvonta – on nytkin mitä ajankohtaisinta. Lääkärisopimusneuvottelut ovat käynnissä. SELYlle keskeisiä kysymyksiä ovat työ- ja lepoaikamääräykset, säännöllisen työajan palkkaus ja kannustavan palkkauksen kehittäminen. Erikoislääkärikunta jakautuu voimakkaasti sen suhteen, millaisia päivystysrupeamia toivotaan ja mikä koetaan toimivimmaksi. Paikallisia, yksikkökohtaisia erityispiirteitä huomioon ottamalla voisi löytyä parhaimmat ratkaisut päivystysten järjestämiseen.

SELYlle keskeisiä kysymyksiä ovat työ- ja lepoaikamääräykset, säännöllisen työajan palkkaus ja kannustavan palkkauksen kehittäminen.

Ruuhkat yhteispäivystyksissä odottavat myös vaikuttavia toimenpiteitä. Sekä perusterveydenhuollon päiväaikaisen toiminnan vajeet että hoitajatyövoiman ja vanhusten jatkohoitopaikkojen puute lisäävät kuormitusta.

Yksityissektorin vahvistuva ja monipuolistuva rooli terveyspalveluissa tuo mahdollisuuksia, mutta asettaa myös lisääntyviä reunaehtoja siellä toimiville lääkäreille. Hyvin nuorten lääkäreiden rekrytointi yksityissektorille herättää kysymyksiä ja huoltakin. Monikanavarahoituksen tulevaisuus ja esimerkiksi palvelusetelien rooli vaikuttavat kehitykseen. Hyvinvointialueet tahoillaan ratkaisevat millaiseksi yhteistyö sektorien kesken muodostuu.

Joulun alla tuli tieto lääketieteellisten tiedekuntien sisäänottomäärän kasvattamisesta edelleen. Jo nyt ryhmäkoot ovat isoja ja opetuspotilaiden rekrytoimisessa on vaikeuksia. Lisäksi kliinisiä opettajia on vähennetty, ja palkkaus vaatii korjausta. Erikoislääkärikoulutusta kehitetään voimakkaasti. Lähikouluttajina toimivien kliinikoiden kuormitus tulisi ottaa huomioon. Koulutusvastuulääkäreiden tehtäviin on erotettava riittävästi aikaa muulta työltä.

Tämän lehden kolahtaminen postilaatikkoon ei tarkoita jäsenyyttä.

Terveydenhuollon kokonaisuus on iso haaste. Kulut tulisi pitää aisoissa tinkimättä riittävistä ja oikea-aikaisista palveluista. Digitaalisuudesta on tullut lähes itseisarvo, mutta on syytä arvioida kriittisesti myös sen lääketieteellistä vaikuttavuutta ja kustannustehokkuutta. Lääkäreillä on mitä parhaimmat valmiudet viedä kokonaisuutta eteenpäin.

Työikäisistä erikoislääkäreistä vain noin viidennes on löytänyt tiensä SELYyn. Tämän lehden kolahtaminen postilaatikkoon ei sinänsä tarkoita jäsenyyttä. Toiminta rahoitetaan jäsenmaksuin. On siis hyvä tarkistaa asian tila niin omalla kuin kollegankin kohdalla.

SELYssä on vankkaa edunvalvonta-asiantuntemusta ja etulinjan tilanteen hyvin tuntevia kollegoita. Näillä voimin viemme erikoislääkärien näkökulmia eteenpäin.